

Joi, 7 mai 2009

Dezvoltarea relațiilor dintre Parlamentul European și parlamentele naționale, în temeiul Tratatului de la Lisabona

P6_TA(2009)0388

Rezoluția Parlamentului European din 7 mai 2009 referitoare la dezvoltarea relațiilor dintre Parlamentul European și parlamentele naționale, în temeiul Tratatului de la Lisabona (2008/2120(INI))

(2010/C 212 E/13)

Parlamentul European,

- având în vedere Protocolul privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la Tratatul de la Amsterdam,
- având în vedere Protocolul privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat la Tratatul de la Amsterdam,
- având în vedere Tratatul de la Lisabona, în special articolul 12 al Tratatului privind Uniunea Europeană,
- având în vedere Protocolul privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la Tratatul de la Lisabona, în special articolul 9,
- având în vedere Protocolul privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat la Tratatul de la Lisabona,
- având în vedere Rezoluția sa din 7 februarie 2002 privind relațiile dintre Parlamentul European și parlamentele naționale în cadrul integrării europene ⁽¹⁾,
- având în vedere Orientările privind relațiile dintre guverne și parlamente în legătură cu aspectele comunitare (standarde minime instructive) din 27 ianuarie 2003 („Orientările parlamentare de la Copenhaga”) ⁽²⁾, adoptate la cea de-a XXVIII-a Conferință a organelor specializate în afaceri comunitare și europene ale parlamentelor din Uniunea Europeană (COSAC),
- având în vedere Orientările privind cooperarea interparlamentară în Uniunea Europeană din 21 iunie 2008 ⁽³⁾,
- având în vedere Concluziile celei de-a XL-a reuniuni COSAC, organizată la Paris, la 4 noiembrie 2008, în special punctul 1,
- având în vedere raportul din noiembrie 2008 al subcomisiei din parlamentul irlandez privind viitorul Irlandei în Uniunea Europeană, în special punctele 29-37 din rezumat, în care se solicită insistent consolidarea controlului parlamentar asupra guvernelor naționale în calitatea acestora de membri ai Consiliului,
- având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale și avizul Comisiei pentru afaceri externe, precum și cel al Comisiei pentru dezvoltare (A6-0133/2009),

⁽¹⁾ Adoptată în temeiul raportului A5-0023/2002 al Comisiei pentru afaceri constituționale (raportul Napolitano) (JO C 284 E, 21.11.2002, p.322).

⁽²⁾ JO C 154, 2.7.2003, p. 1.

⁽³⁾ Versiunea revizuită aprobată de Conferința președinților parlamentelor din Uniunea Europeană, în reuniunea de la Lisabona din 20 și 21 iunie 2008.

Joi, 7 mai 2009

- A. întrucât cea mai recentă rezoluție adoptată de Parlamentul European privind relațiile cu parlamentele naționale datează din anul 2002 și, prin urmare, este timpul unei reevaluări;
- B. întrucât cetățenii sunt direct reprezentați la nivelul Uniunii în Parlamentul European, iar statele membre sunt reprezentate în Consiliu de guvernele lor respective, care la rândul lor răspund din punct de vedere democratic în fața parlamentelor lor naționale (a se vedea articolul 10 alineatul (2) din Tratatul privind UE în versiunea Tratatului de la Lisabona); de aceea, „parlamentarizarea” necesară a Uniunii Europene trebuie să se bazeze pe două abordări fundamentale: pe de-o parte, extinderea atribuțiilor Parlamentului European în ceea ce privește toate deciziile Uniunii și, pe de altă parte, pe întărirea atribuțiilor parlamentelor naționale în ceea ce privește guvernele din țările lor;
- C. întrucât în cadrul Convenției Europene a avut loc o colaborare excelentă între reprezentanții parlamentelor naționale și reprezentanții Parlamentului European, dar și între aceștia și reprezentanții parlamentelor din țările candidate la aderare;
- D. întrucât reuniunile parlamentelor privind anumite teme, în perioada de reflecție, și-au dovedit utilitatea și prin urmare, s-ar putea recurge la această practică în cazul convocării unei noi convenții sau în situații asemănătoare;
- E. întrucât relațiile dintre Parlamentul European și parlamentele naționale s-au îmbunătățit și s-au diversificat în ultimii ani, iar la nivelul parlamentelor în general, precum și la nivelul comisiilor parlamentare se desfășoară tot mai multe activități;
- F. întrucât evoluția viitoare a relațiilor ar trebui să țină seama de avantajele și dezavantajele oferite de diverse practici existente;
- G. întrucât noile atribuții acordate parlamentelor naționale în temeiul Tratatului de la Lisabona, în special cu privire la principiul subsidiarității, le încurajează să se implice în mod activ, dintr-un stadiu incipient, în procesul de elaborare a politicilor la nivelul Uniunii Europene;
- H. întrucât toate formele de cooperare interparlamentară ar trebui să accepte două principii de bază: eficiență sporită și democratizare parlamentară;
- I. întrucât sarcina și funcția principală a Parlamentului European și a parlamentelor naționale este aceea de a participa la procesul de luare a deciziilor legislative și de a examina cu atenție opțiunile politice la nivel național și, respectiv, european; întrucât astfel, cooperarea strânsă pentru binele comun nu devine superfluă, în special în ceea ce privește transpunerea dreptului Uniunii Europene în drept național;
- J. întrucât este necesară elaborarea unor orientări politice pe baza cărora reprezentanții și organismele Parlamentului European să poată stabili acțiunile viitoare în ceea ce privește relațiile cu parlamentele naționale și punerea în aplicare a dispozițiilor Tratatului de la Lisabona privind parlamentele naționale,

Contribuția Tratatului de la Lisabona la dezvoltarea relațiilor

1. salută obligațiile și drepturile parlamentelor naționale, în temeiul Tratatului de la Lisabona, care este un „tratat al parlamentelor”, care le sporesc rolul în procesele politice din Uniunea Europeană; consideră că aceste drepturi pot fi împărțite în trei categorii:

Informații cu privire la:

- evaluarea politicilor din domeniul libertății, securității și justiției;
- activitățile Comitetului permanent pentru securitate internă;

Joi, 7 mai 2009

- propunerile de modificare a tratatelor;
- candidaturile pentru obținerea statutului de membru al Uniunii Europene;
- revizuirile simplificate ale tratatelor (cu șase luni în avans);
- propunerile de măsuri de completare a tratatelor;

Participare activă la:

- buna funcționare a Uniunii (dispoziția tip „umbrelă”);
- controlul asupra Europol și Eurojust, împreună cu Parlamentul European;
- convențiile privind modificările tratatelor;

Obiecții cu privire la:

- legislația care nu respectă principiul subsidiarității, prin intermediul procedurilor „cartonașul galben” și „cartonașul portocaliu”;
- modificări ale tratatelor în procedura simplificată;
- măsuri de cooperare judiciară în chestiuni de drept civil (dreptul familiei);
- o încălcare a principiului subsidiarității, prin introducerea unei acțiuni la Curtea de Justiție (dacă este permisă de legislația națională);

Relațiile actuale

2. ia act cu satisfacție de faptul că relațiile cu parlamentele naționale și membrii acestora au înregistrat o evoluție pozitivă în ultimii ani, dar încă într-o măsură insuficientă, în special prin intermediul următoarelor forme de activități comune:

- reuniuni parlamentare comune cu privire la teme orizontale care depășesc sfera de preocupări a unei comisii;
- reuniuni periodice ale comisiilor mixte, cel puțin de două ori pe semestru;
- reuniuni interparlamentare ad-hoc, la nivel de comisie, din inițiativa Parlamentului European sau a parlamentului din statul membru care deține președinția Consiliului;
- reuniuni interparlamentare la nivelul președinților comisiilor;
- cooperare la nivelul președinților parlamentari în cadrul Conferinței președinților parlamentelor din Uniunea Europeană;
- vizite ale membrilor parlamentelor naționale la Parlamentul European în vederea participării la reuniuni ale comisiilor specializate corespondente;

Joi, 7 mai 2009

- întâlniri în cadrul grupurilor sau al partidelor politice de la nivel european, în care se reunesc politicieni din toate statele membre cu deputați în Parlamentul European;

Relațiile viitoare

3. consideră că noile forme de dialog prelegislativ și postlegislativ dintre Parlamentul European și parlamentele naționale ar trebui dezvoltate;
4. îndeamnă parlamentele naționale să-și intensifice eforturile pentru ca guvernele naționale să răspundă pentru modul în care gestionează cheltuirea fondurilor UE; invită parlamentele naționale să examineze calitatea evaluărilor naționale de impact, precum și modul în care guvernele naționale transpun legislația comunitară în legislație națională și pun în aplicare politicile și programele de finanțare comunitare la nivelul statului, al regiunilor și al autorităților locale; solicită parlamentelor naționale să monitorizeze riguros raportarea planurilor naționale de acțiune din cadrul Agendei de la Lisabona;
5. consideră adecvată susținerea parlamentelor naționale în demersul acestora de a examina proiectele legislative, înainte ca acestea să fie supuse legislativului Uniunii Europene, precum și de a examina în mod efectiv activitatea guvernelor lor în cadrul Consiliului;
6. declară că reuniunile periodice bilaterale mixte ale comisiilor specializate corespondente și reuniunile interparlamentare ad-hoc, la nivel de comisie, organizate la invitația Parlamentului European, permit desfășurarea dialogului, într-un stadiu incipient, cu privire la acte legislative sau inițiative politice actuale sau preconizate și, prin urmare, ar trebui menținute și dezvoltate sistematic pentru a forma o rețea permanentă de comisii corespondente; consideră că astfel de reuniuni pot fi precedate sau urmate de reuniuni bilaterale ad-hoc ale comisiilor pentru a dezbate anumite preocupări naționale; consideră, de asemenea, că ar trebui să se încredințeze conferinței președinților de comisie sarcina de a elabora și coordona un program privind activitățile comisiilor specializate cu parlamentele naționale;
7. constată că reuniunile președinților comisiilor specializate ale Parlamentului European și ale parlamentelor naționale, precum reuniunile președinților Comisiei pentru afaceri externe, Comisiei pentru afaceri constituționale și Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne, sunt, de asemenea, din cauza numărului limitat de participanți, un instrument pentru a face schimb de informații și de opinii;
8. consideră că alte forme de cooperare decât cele menționate anterior ar putea contribui în mod eficient la crearea unui spațiu politic european și ar trebui dezvoltate în continuare și diversificate;
9. salută, în acest context, inovațiile la nivelul parlamentelor naționale, cum ar fi acordarea unor deputați în Parlamentul European a dreptului de a fi invitați, o dată pe an, să susțină discursuri în sesiunile plenare ale parlamentelor naționale, să participe la reuniuni ale comisiilor pentru afaceri europene, cu titlu consultativ, să ia parte la reuniunile comisiilor specializate, de fiecare dată când se discută acte legislative ale Uniunii Europene sau să participe la reuniuni ale grupurilor politice respective, cu titlu consultativ;
10. recomandă alocarea unui buget adecvat în vederea organizării unor reuniuni ale comisiilor specializate cu comisiile corespondente ale parlamentelor naționale și a unor reuniuni ale raportorilor din Parlamentul European cu omologii acestora din parlamentele naționale și recomandă examinarea posibilității de a crea condițiile tehnice pentru videoconferințe între raportorii din comisiile specializate din parlamentele naționale și din Parlamentul European;
11. consideră că puterile sporite ale parlamentelor naționale cu privire la respectarea principiului subsidiarității, astfel cum au fost prevăzute de Tratatul de la Lisabona, vor permite influențarea și examinarea legislației europene, într-un stadiu incipient, și vor contribui la o mai bună legiferare și la o coerență mai mare a legislațiilor la nivelul Uniunii Europene;

Joi, 7 mai 2009

12. afirmă că parlamentelor naționale li se acordă pentru prima dată un rol definit în ceea ce privește aspectele legate de UE, care diferă de rolul acordat guvernelor naționale, contribuie la un control democratic mai puternic și aduce Uniunea mai aproape de cetățeni;

13. reamintește faptul că exercitarea controlului asupra guvernelor naționale de către parlamentele naționale trebuie efectuată, în primul rând, în conformitate cu normele constituționale și legile aplicabile;

14. evidențiază faptul că parlamentele naționale reprezintă actori importanți în procesul de punere în aplicare a legislației UE și că un mecanism pentru schimbul celor mai bune practici în acest domeniu ar avea o semnificație deosebită;

15. observă, în acest context, că prin crearea unei platforme electronice pentru schimbul de informații între parlamente, site-ul web IPEX ⁽¹⁾, se înregistrează un progres important, întrucât se poate urmări în timp real procesul de examinare a documentelor UE la nivelul parlamentelor naționale și al Parlamentului European, precum și transpunerea acestora în dreptul național de către parlamentele naționale, dacă este cazul; consideră, prin urmare, că este necesară o susținere financiară adecvată pentru acest sistem dezvoltat și gestionat de Parlamentul European;

16. intenționează o monitorizare mai sistematică a dialogului prelegislativ dintre parlamentele naționale și Comisie (așa-numita „inițiativă Barroso”) pentru a fi informat cu privire la poziția parlamentelor naționale, într-un stadiu incipient al procesului legislativ; invită parlamentele naționale să pună în același timp la dispoziția Parlamentului European avizele lor emise în acest context;

17. salută progresul înregistrat în ultimii ani în dezvoltarea colaborării dintre Parlamentul European și parlamentele naționale în domeniul afacerilor externe, al securității și al apărării;

18. recunoaște faptul că parlamentele naționale trebuie să joace un rol important în susținerea dezbaterii naționale privind Politica externă și de securitate comună (PESC) și Politica europeană de securitate și apărare (PESA);

19. constată din nou cu îngrijorare că răspunderea în fața parlamentelor pentru mecanismele financiare privind PESC și PESA este insuficientă și, de aceea, colaborarea dintre Parlamentul European și parlamentele naționale trebuie ameliorată în vederea realizării unui control democratic asupra tuturor aspectelor acestor politici ⁽²⁾;

20. solicită, în interesul coerenței și al eficienței, precum și al evitării redundanțelor, dizolvarea Adunării Parlamentare a Uniunii Europene Occidentale odată cu integrarea completă și definitivă a Uniunii Europene Occidentale în Uniunea Europeană în momentul intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona;

Rolul COSAC

21. consideră că rolul politic al COSAC în perioada următoare va trebui definit printr-o strânsă cooperare între Parlamentul European și parlamentele naționale, iar COSAC, în conformitate cu Protocolul privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la Tratatul de la Amsterdam, ar trebui să rămână, în primul rând, un forum pentru schimbul de informații și pentru dezbateri privind aspectele politice generale și cele mai bune practici referitoare la controlul asupra guvernelor naționale ⁽³⁾; consideră că informarea și dezbaterile ar trebui să se concentreze, în al doilea rând, asupra activităților legislative din domeniul libertății, securității și justiției și asupra respectării principiului subsidiarității, la nivelul Uniunii Europene;

⁽¹⁾ IPEX: Interparliamentary EU Information Exchange, lansat oficial în iulie 2006.

⁽²⁾ Acordul interinstituțional între Parlamentul European, Consiliu și Comisie din 17 mai 2006 privind disciplina bugetară și buna gestiune financiară (JO C 139, 14.6.2006, p. 1) și articolul 28 alineatul (3) din TUE.

⁽³⁾ A se vedea orientările privind relațiile dintre guverne și parlamente în legătură cu aspectele comunitare (standarde minime instructive), menționate anterior.

Joi, 7 mai 2009

22. se angajează să își îndeplinească rolul în totalitate, să își onoreze responsabilitățile cu privire la funcționarea COSAC și să continue să ofere asistență tehnică secretariatului COSAC și reprezentanților parlamentelor naționale;

23. reamintește faptul că activitățile Parlamentului European și ale parlamentelor naționale în cadrul COSAC trebuie să fie complementare și nu trebuie fragmentate sau abuzate din exterior;

24. consideră că este necesară o mai mare implicare din partea comisiilor specializate în pregătirea reuniunilor COSAC și în reprezentarea la aceste reuniuni; consideră că delegația sa ar trebui condusă de președintele Comisiei pentru afaceri constituționale și ar trebui să includă președinții și raportorii comisiilor specializate care tratează punctele de pe ordinea de zi a reuniunii COSAC în cauză; consideră esențială informarea Conferinței președinților și a deputaților, după fiecare reuniune, cu privire la desfășurarea și rezultatele reuniunilor COSAC;

*

* *

25. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

Punerea în aplicare a inițiativei cetățenilor

P6_TA(2009)0389

Rezoluția Parlamentului European din 7 mai 2009 prin care se solicită Comisiei să prezinte o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind punerea în aplicare a inițiativei cetățenești (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 192 paragraful (2) din Tratatul CE,
- având în vedere Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007,
- având în vedere Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa ⁽¹⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 20 februarie 2008 privind Tratatul de la Lisabona ⁽²⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 19 ianuarie 2006 privind perioada de reflecție: structura, subiectele și cadrul unei evaluări a dezbaterii referitoare la Uniunea Europeană ⁽³⁾,
- având în vedere articolele 39 și 45 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale și avizul Comisiei pentru petiții (A6-0043/2009),

⁽¹⁾ JO C 310, 16.12.2004, p. 1.

⁽²⁾ Texte adoptate, P6_TA(2008)0055.

⁽³⁾ JO C 287 E, 24.11.2006, p. 306.